

**KOLARIN KUNTA, Ylläksen osayleiskaavan uudistaminen**

VASTINERAPORTTI	9.9.2021
OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA	16.10.2020
NÄHTÄVILLÄ	9.11. - 8.12.2020

<b>LAUSUNNOT</b> .....	<b>2</b>
<b>1. FINGRID - 7.12.2020</b> .....	<b>2</b>
<b>2. TORNIOLOAKSON MUSEO - 8.12.2020</b> .....	<b>2</b>
<b>MIELIPITEET</b> .....	<b>2</b>
<b>1. YKSITYISHENKILÖ 8.12.2020</b> .....	<b>2</b>
<b>2. USEITA ALLEKIRJOITTAJIA 8.12.2020</b> .....	<b>3</b>
<b>3. YKSITYISHENKILÖ 8.12.2020</b> .....	<b>5</b>
<b>4. YLLÄKSEN YSTÄVÄT RY 17.11. JA 3.12.2020</b> .....	<b>5</b>
<b>5. YKSITYISHENKILÖ 8.12.2020</b> .....	<b>6</b>

## LAUSUNNOT

LAUSUNTO / UTLÅTANDE	VASTINE JA TOIMENPITEET
<b>1. FINGRID - 7.12.2020</b>	
Ei tarvetta ottaa kantaa kaavan sisältöön.	Merkitään tiedoksi, ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.
<b>2. TORNIOLOAKSON MUSEO - 8.12.2020</b>	
Museo kehottaa kaavamuutoksen laatijaa olemaan yhteydessä museoon ja esittämään suunnitelman kulttuuri- ja luonnonmaisemaselvityksestä sekä sen, mitä aiemmin laadittuja selvityksiä kulttuuriympäristön osalta on tarkoitus kaavan uudistamisessa hyödyntää.	Kulttuuriympäristön selvitys ja siitä osayleiskaavaan esitetyt merkinnät ja määräykset lähetetään museolle valmisteluvaiheen lausuntopyynnön kera. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

## MIELIPITEET

MIELIPIDE	VASTINE JA TOIMENPITEET
<b>1. YKSITYISHENKILÖ 8.12.2020</b>	
Yleiskaavan tavoitteet ovat hyviä, mutta suunnittelun lähtökohdissa on kaivoshankkeen vuoksi iso ristiriita tavoitteisiin nähden.	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset yleiskaavalle on huomioitu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ja myös kaavan laadinnassa. Maakuntakaavan tavoitteiden täyttämisen lisäksi kunta on päättänyt, että yleiskaavan uudistamisen tavoitteena on turvata Ylläksen alueen maankäytön ja rakennetun ympäristön laadukas kehittäminen sekä luoda edellytykset alueen matkailun kehittämiseksi kohti ympärivuotisuutta kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.
Yleiskaavan aluerajauksen pienentäminen verrattuna voimassa olevaan Ylläksen yleiskaavaan ei ole hyväksyttävää eikä tarkoituksenmukaista. Rajaus on noin 38 km <sup>2</sup> pienempi kuin voimassa olevassa yleiskaavassa. Tämä alue tarvitaan puhtaaksi ja turvalliseksi retkeily- ja virkistysalueeksi.	Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunnalla on laaja harkintavalta sen suhteen, miten se haluaa alueitaan kehittää ja mille alueille kaavoitusta suunnataan. Ylläksen osayleiskaavan uudistuksen länsipuolen alueen Hannukaisen kaavoitus on oma erillinen prosessi. Kunta on käynnistänyt Hannukaisen kaivosalueen kaavoituksen kunnanhallituksen päätöksellä 22.11.2010 §355. Hannukaisen osayleiskaava-alue käsittää osittain kokonaan uutta osayleiskaavaa sekä sillä muutetaan osittain sekä Ylläksen osayleiskaavaa että Tornion - Muonion joen osayleiskaavaa. Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma koskee kunnanhallituksen päätöksen 13.10.2020 (§ 239) mukaisesti käynnistynyttä uudistusta koskien loppua tuosta voimassa olevasta Ylläksen osayleiskaavasta. Aluerajaus tässä työssä käsiteltävälle alueelle on tarkoituksenmukainen: pohjoisessa ja idässä kuntaraja, lännessä jo vireillä

	<p>olevan osayleiskaavan raja ja etelässä ei nähty tarpeelliseksi laajentaa jo yleiskaavoitettua aluetta. Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma koskee Ylläksen osayleiskaavan uudistamista, jonka laadinnassa yhtymäkohdat kaivoshankkeeseen huomioidaan tarvittavilta osin.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p><b>Kaivoshanketta koskeva YVA-menettely on vanhentunut. Kaivoskaavaluonnokseen on tehty mittavia muutoksia, jotka edellyttävän uuden YVA:n laatimista.</b></p>	<p>Hannukaisen kaivosalueen ympäristövaikutusten arvioinnin sisältö ei ole osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan liittyvä asia vaan siinä vain todetaan YVA-menettely.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p><b>Kaavassa tulee huomioida alueen maisemallisesti arvokkaimmat tunturien rakentamattomat rinteet, tykkylumi- ja vanhat metsät ja poistettava nykyisessä kaavassa osoitetut uudisrakentamisen korttelit, joita ei ole vielä toteutettu tai asemakaavoitettu. Rakentamista voi lisätä jo rakennetuille alueille, joissa ei ole maisema-arvoja menetettävänä.</b></p>	<p>Kaavauudistuksen laatimiseen kuuluu voimassa olevan osayleiskaavan rakentamiselle varattujen alueiden kriittinen tarkastelu ja reitistötarpeet.</p> <p>Talletetaan kuntaan tiedoksi, ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p><b>2. USEITA ALLEKIRJOITAJIA 8.12.2020</b>  <b>Äkäslompolon kyläyhdistys, Muonion paliskunta, Ylläksen Ystävät ry, Lapland Hotels Oy, Laplandsafaris Group Oy, Ylläs-Ski Oy, Äkäslompolon yhteismetsä ja osakaskunta</b></p>	
<p><b>Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ei sisällä vielä riittävää tietopohjaa mm. suunnittelualueen mitoituksen ja kaavoituksen aikataulun perusteista. OAS:sta ei myöskään ilmene, miksi ja kuinka paljon yleiskaava-alue on pienentymässä kaavan uudistamisen myötä, ja miten aluerajaus vaikuttaa kaavan tavoitteiden toteutumiseen. Yleiskaava-alueen pienentäminen esitetyllä tavalla ei ole perusteltua.</b></p> <p><b>OAS:sta tulisi ilmetä, mm. missä vaiheessa ja millä menetelmillä vaikutukset selvitetään. Lisäksi tulee selvittää, miten osalliset voivat osallistua vaikutusten arviointiin kaavan laatimisen eri vaiheissa.</b></p> <p><b>Asemakaava-alueiden sijainti kaava-alueella tulee esittää selkeämmin.</b></p>	<p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoituksena on esittää suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelystä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. OAS laaditaan kaavatyön alussa, eikä se siten edes voi sisältää kaavaprosessin aikana selvitysten, vuorovaikutuksen ja osallistumisen kautta syntyvistä tiedoista ja tarkentuvista tavoitteista. OAS:ssa on esitelty kaavaprosessin alustavat tavoitteet, työvaiheet ja aikataulu.</p> <p>Kaava-alueen rajauksesta, ks. vastine mielipiteeseen 1.</p> <p>Kaavan vaikutusten alustavaa arviointia kirjataan valmisteluvaiheen päätteeksi muodostuneeseen kaavaselostukseen, johon osalliset pääsevät tutustumaan valmisteluaineiston nähtävillä olon aikana. Vaikutusten arviointia jatketaan kaavaprosessin edetessä ehdotusvaiheeseen selostukseen kirjaten. Osalliset ovat voineet osallistua OAS:ssa kerrotusti mm. työpajoissa ja voivat edelleen osallistua esittämällä mielipiteensä valmisteluaineistosta.</p> <p>Kaavaluonnokseen rajataan asemakaava-alueet OSA:a tarkemmin.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>

<p>Yleiskaavan tavoitteita voidaan pitää perusteltuina. On tärkeää, että valtakunnalliset ja maakunnalliset tavoitteet (mm. Tunturi-Lapin maakuntakaava ja Lappi-sopimus) ohjaavat yleiskaavoitusta. Tämän osayleiskaavatyön kannalta keskeisiä valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ovat mm. <i>tavoitteet terveellinen ja turvallinen elinympäristö ja elinvoimainen luonto ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat</i>. Tavoitteet asettavat vaatimuksia suunnittelualueen määrittelylle. Suunnittelualueen tulee olla laajuudeltaan riittävä ja tarkoituksenmukainen, ja siinä on varmistettava, että ympäröivä maankäyttö ei vaaranna kaavan tavoitteita.</p> <p>Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että kaavoitus perustetaan kattavaan ja ajankohtaiseen tietoon mm. ympäristön erityispiirteistä ja elinkeinojen toimintaedellytyksistä.</p>	<p>Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja maankäyttö- ja rakennuslain sisältövaatimukset yleiskaavalle on huomioitu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa ja myös kaavan laadinnassa.</p> <p>Kaava-alueen rajauksesta, ks. vastine mielipiteeseen 1.</p> <p>OAS:ssa on esitelty kaavan laadintatyössä käytettyjä selvityksiä ja suunnitelmia sekä lueteltu laadittavat uudet erilliselviytykset, joten kaavoitus perustuu kattavaan, ajankohtaiseen ja riittävään tietoon.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p>Kaavan tavoitteet ja maakuntakaavan ohjausvaikutus edellyttävät, että matkailun, poronhoidon, asumisviihtyvyyden ja loma-asumisen toimintaedellytykset varmistetaan, mikä puolestaan edellyttää kattavaa ja ajankohtaista tietoa mm. matkailun, poronhoidon ja loma-asumisen alueellisista tarpeista. Kaavan rakenteella tulee varmistaa, että kaava palvelee em. tavoitteita riittävin ja toimivin aluevarauksin.</p> <p>Luontoon pohjautuvat elinkeinot (mm. matkailu ja porotalous) pohjautuvat keskeisesti puhtaaseen ja erämaiseen luontoon. Kaavamerkinnöin ja -määräyksin on varmistettava, että em. arvot säilyvät tarvittavan laajoilla alueilla, jotta myös niihin kohdistuvat riskit voidaan ehkäistä kaavan suunnittelujänteen mukaisesti myös pitkällä aikavälillä (kaavan tavoitevuosi 2040).</p> <p>Yleiskaavan sisältövaatimusten toteutumisen varmistaminen edellyttää riittävää tietopohjaa alueen erityispiirteistä ja elinkeinojen kehitystavoitteista, riittävien alueresurssien varaamista niille sekä kaavan vaikutusten riittävää tunnistamista. Myös kaava-alueelle sen ulkopuolelta kohdistuvat potentiaaliset vaikutukset tule hahmottaa mm. porotalouden ja matkailun toimintaedellytysten sekä asumisen ja loma-asumisen tarpeiden turvaamiseksi riittävin suojavyöhykkein (MRL 9 § ja MRA 1 §).</p>	<p>Mielipiteen kohta liittyy laadittavan kaavan rakenteeseen ja merkintöihin, merkitään tiedoksi, ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>

<p><b>OAS:ssa osallisten piiri on määritelty puutteellisesti, mm. Ylläksen Ystävät ry:tä sekä Äkäslompolon ja Ylläsjärven kyläyhdistyksiä ei ole erikseen mainittu osallisten luettelossa. Osallisten luetteloon tulee lisätä myös keskeiset matkailuyritykset yksilöidysti sekä Äkäslompolon yhteismetsä ja Äkäslompolon osakaskunta.</b></p> <p><b>Porotalouden tavoitteet tulee ottaa kaavoituksessa täysimääräisesti huomioon ja tämän varmistamiseksi tulee huolehtia riittävästä vuorovaikutuksesta.</b></p>	<p>Kaikki henkilöt ja tahot, jotka kokevat olevansa osallisia ovat kaavahankkeissa osallisia. OAS:an on luettu erikseen joitain tahoja mm. asukkaita edustavat yhteisöt kuten kyläyhdistykset.</p> <p>Ylläksen Ystävät ry on esittänyt yhdistyksen nimen lisäämistä OAS:n listaan, muutos OAS:an.</p> <p>Paliskunnan edustajien kanssa keskustellaan laatimisvaiheen aikana ja käydään neuvottelu ennen ehdotusvaihetta. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p><b>Kaava on tärkeä valmistella huolellisesti, avoimesti ja vuorovaikutteisesti. Suunnittelualue tulee määritellä kaavan omien tavoitteiden ehoilla uudelleen ja varmistaa alueressurssien riittävyys.</b></p> <p><b>Mielipiteen esittämiselle varattu aika on määritelty varsin lyhyeksi asian merkitykseen nähden, joten varamme aidon vuorovaikutuksen varmistamiseksi mahdollisuuden täydentää mielipidettämme tarvittavilta osin.</b></p>	<p>OAS:n mukaan osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun työpajoissa ja yleisötilaisuuksissa, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua, kirjallisesti tai suullisesti, mielipiteensä niin valmistelu- kuin ehdotusvaiheessa. Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p><b>3. YKSITYISHENKILÖ 8.12.2020</b></p>	
<p><b>Rämeänniemen ranta-asemakaava on jäänyt pois osallistumis- ja arviointisuunnitelman kaavatilannetta kuvaavasta karttaotteesta.</b></p>	<p>Puuttunut Rämeänniemen ranta-asemakaava lisätään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p><b>Toivomme helpotusta Ylläsjärven vakituisesti vapaa-ajan kiinteistöissä asuvien tilanteeseen.</b></p>	<p>Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus tulee ottaa huomioon yleiskaavaa laadittaessa. Merkitään tiedoksi, ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>
<p><b>4. YLLÄKSEN YSTÄVÄT RY 17.11. JA 3.12.2020</b></p>	
<p><b>Yhdistys pyytää lisäystä osallistumis- ja arviointisuunnitelman luetteloon kaavahankkeen tunnistetuna osallisena.</b></p>	<p>Kaikki henkilöt ja tahot, jotka kokevat olevansa osallisia ovat kaavahankkeissa osallisia. Suositellaan yhdistyksen nimen lisäämistä OAS:n listaan, muutos OAS:an.</p>
<p><b>Ylläs III alueeseen rajautuva kaivoshanke tulisi käsitellä kaavassa.</b></p>	<p>Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma koskee Ylläksen osayleiskaavan uudistamista, jonka laadinnassa yhtymäkohdat kaivoshankkeeseen huomioidaan tarvittavilta osin. Osallistumis- ja Arviointisuunnitelmassa Hannukaisen kaivosalueen osayleiskaava on esitelty.</p> <p>Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>

**5. YKSITYISHENKILÖ 8.12.2020**

**Miten Hannukaisen alueen kaavoittaminen voi olla mahdollista, sillä hankkeella ei ole ympäristölupaa?**

Kunnalla on harkintavaltansa puitteissa mahdollisuus muun ohella päättää siitä, mille alueille ja missä aikataulussa yleis- tai asemakaavoja laaditaan. Kunnan velvollisuudesta laatia ja pitää yleiskaava ajan tasalla ei seuraa yksittäiselle maanomistajalle tai muulle yksityiselle oikeuden haltijalle oikeutta saada kunnan alueita kaavoitetuksi haluamallaan tavalla, vaan kaavan laatiminen on kunnan harkittavissa.

Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.

**Hannukaisen kaivoskaavat ja Ylläksen alueen kaavat ovat vahvassa riippuvuussuhteessa toistensa kanssa. Kaavat ovat sovittamattomassa ristiriidassa keskenään.**

Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma koskee Ylläksen osayleiskaavan uudistamista, jonka laadinnassa yhtymäkohdat kaivoshankkeeseen huomioidaan tarvittavilta osin.

Ei aiheuta muutoksia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.